

Projectplan: Maatregelen ter ondersteuning van inwoners met lage middeninkomens

Voorwoord

Alle inwoners worden geconfronteerd met hogere kosten door inflatie in de prijzen van producten, diensten en de energiecrisis. Steeds vaker hoor je geluiden dat inwoners moeten besparen en vragen om hulp. Ze redden het niet meer.

Opvallend is dat het momenteel om een groep inwoners gaat die nog niet in beeld was bij de gemeente. Zij komen nu niet in aanmerking voor voorliggende voorzieningen en tegemoetkomingen (zowel landelijk als lokaal) omdat hun inkomen te hoog is.

Vanuit team CUIPS (inkomen, schulddienstverlening en participatie) zijn we gestart met het project ondersteuning lage middeninkomens om ook deze inwoners te kunnen ondersteunen.

In dit plan worden de voorstellen die zijn opgesteld en de kosten die dit met zich meebrengen nader toegelicht. Ook zijn alternatieven meegenomen. Deze zijn in de bijlage te vinden.

In de begroting 2023 is de raad geïnformeerd over het voornemen om extra ondersteuning te bieden aan de huishoudens die in de problemen komen door onder andere de stijgende energieprijzen, inflatie, hogere BTW op levensmiddelen en stijgende brandstofprijzen. Ook zien we dat maatschappelijke instellingen, verenigingen en clubs tegen uitdagende (financiële) vraagstukken staan zoals de stijging van de energiekosten en verduurzaming van hun exploitatie.

In de raadsvergadering van 13 oktober is daarnaast [een motie](#) aangenomen waarin de raad ons als college oproept om -al in 2022 een lokaal maatregelenpakket in het leven te roepen, waarbij in ieder geval aandacht is voor het verhogen van de energietoeslag en een verbreding van de doelgroep, personen met ernstig medische beperkingen en verenigingen en stichtingen. In dit projectplan zijn de plannen en mogelijkheden uitgewerkt.

Het advies van CUIPS is:

- De inkomensgrens voor de Meedoen regeling incidenteel voor het kalenderjaar 2023 verhogen naar 130% van de bijstandsnorm;
- Verruiming van de energietoeslag door:
 1. De inkomensgrens te verhogen van 120% van de bijstandsnorm naar 150% van de bijstandsnorm;
 2. De hoogte van de energietoeslag voor de doelgroep met een inkomen tussen de 120% en de 150% van de bijstandsnorm trapsgewijs af te laten nemen per inkomensgroep in verband met de draagkracht van de inwoners.

Ondersteuning voor stichtingen vanuit Vitaliteit en Duurzaamheid

Inhoud

1.	Cijfers	4
1.1	Inkomen	4
1.2	Schulddienstverlening	4
1.4	Team Contact	6
1.5	Voedselbank	6
1.6	Incluzio - Inwoners met medische beperking	6
1.7	Landelijk	6
2.	Ondersteuning 2022	7
2.1	Regelingen vanuit het Rijk	7
2.2	Ondersteuning van gemeente Hollands Kroon	8
2.3	Conclusie ondersteuning en huidige cijfers	9
3.	Verhogen inkomensgrens Meedoen Hollands Kroon	9
3.1Voorstel incidenteel verhogen inkomensgrens naar 130% van de bijstandsnorm	10
3.2Kostenindicatie verhoging Meedoen 2023	10
6.1Berekening en toelichting	10
6.2Bereik & Communicatie	11
4.	Verruiming energietoeslag	11
4.2	Toelichting	12
4.3	Kostenindicatie verruiming energietoeslag	13
4.4	Berekening en toelichting	14
4.5	Bereik en communicatie	14
5.	Medische beperking	14
5.1	Voorstel ondersteuning medische beperking	15
6.	Maatregelen door omliggende gemeenten	15
6.1	Energietoeslag	15
6.2	Verruiming Meedoen	16
7.	Noodfonds	16
8.	Alternatieven	17
8.1Meedoen	17
8.2Energietoeslag	17

1. Cijfers

Om de noodzaak voor ondersteuning binnen het sociaal domein te onderzoeken is er goed gekeken naar de cijfers die in de verschillende domeinen van het sociaal domein naar voren komen.

1.1 Inkomen

- Bij team inkomen hebben voor de energietoeslag tot half oktober ongeveer 240 inwoners een aanvraag gedaan met een inkomen boven de huidige inkomensgrens van 120%. Dit waren inwoners met verschillende inkomens, maar wel allemaal binnen de categorie lage middeninkomens (inkomens tot 150% van de bijstandsnorm).
- Met name in de beginperiode (mei t/m augustus) zijn de meeste aanvragen die zijn afgewezen/ of ingetrokken i.v.m. inkomen net boven de inkomensgrens, dus in de categorie 120%- 130% van de bijstandsnorm. Sinds de energietoeslag is opgehoogd naar € 1.300,- (per 1 september) is te zien dat afwijzingen/intrekkingen meer op grond van hoger inkomen was, in de categorie 130% - 150%. Intrekkingen zijn niet altijd op grond van te hoog inkomen geweest. Dit is ongeveer de helft van de intrekkingen geweest.
- Er zijn in de periode mei tot 1 september 177 aanvragen afgewezen en 32 ingetrokken waarvan bij de ingetrokken aanvragen ongeveer de helft i.v.m. inkomen boven de norm. Totaal dus ongeveer 193 die met te hoog inkomen hebben aangeklopt voor de energietoeslag.
- Er zijn sinds 1 september tot half oktober 51 aanvragen afgewezen en 4 ingetrokken waarvan twee i.v.m. inkomen boven de norm. Totaal dus ongeveer 53 huishoudens die hebben aangeklopt voor de energietoeslag met een inkomen op ongeveer 130-150%.

Voorzichtige conclusie

tot nu toe zat ongeveer driekwart van de mensen die de energietoeslag hebben aangevraagd en een te hoog inkomen hadden in de categorie 120%-130% en een kwart in de hogere categorie lage middeninkomens 130%-150%. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de eerste periode een meetperiode van 4 maanden is ten opzichte van de tweede periode van slechts 1,5 maand.

1.2 Schulddienstverlening

Bij team inkomen komen steeds meer aanvragen binnen van inwoners die nu geen recht hebben op de energietoeslag maar wel binnen de categorie lage middeninkomens vallen. Ook klopt de groep lage middeninkomens steeds vaker aan bij schulddienstverlening omdat zij lastiger of niet meer uitkomen met hun budget. Hieronder een overzicht van het aantal aanmeldingen bij Schulddienstverlening van de afgelopen maanden:

Aanmeldingen	2021	2022
Juli	13	17
Aug	33	35
Sep	34	46
Totaal	80	98

Dit is een stijging van **23%**. Team Schuldienstverlening houdt ook maandelijks de vroegsignalering cijfers bij. Dit zijn achterstanden die zorgverzekeraars, energieleveranciers, waterleveranciers en woningcorporaties aan ons doorgeven. Op dit moment is nog geen stijging in meldingen te zien, echter wel in de aanvragen schuldhulpverlening. Dit laat zien dat inwoners actief om hulp vragen en aangeven problemen te ondervinden. Een voorzichtige conclusie die we hieruit kunnen trekken is dat we ons in een fase bevinden waar niet direct achterstanden ontstaan in de vaste lasten maar inwoners dus wel aangeven het moeilijk te hebben en ondersteuning zoeken. Nu niet ondersteunen betekent straks een opbouw van achterstanden en een stijging in de vroegsignalering cijfers.

Toelichting

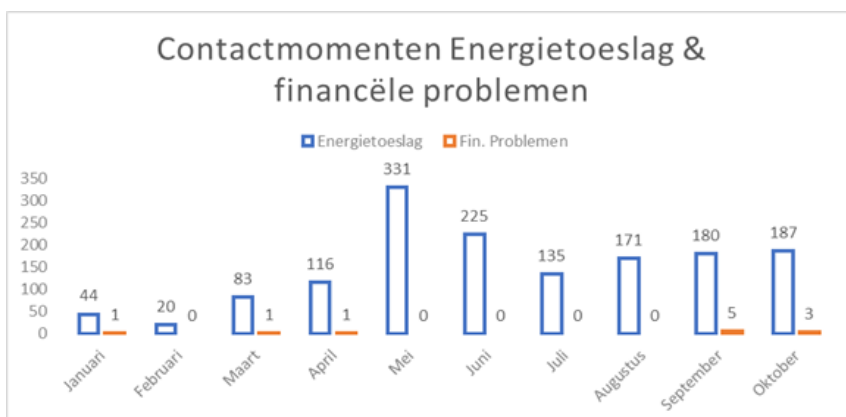
Een alleenstaande die recht heeft op de energietoeslag mag een maximum inkomen van € 1.267,- per maand verdienen (dit is exclusief vakantiegeld). Rekenen we dit om naar een jaarinkomen dan is dit € 15.204,- aan jaarinkomen. De helft van de inkomensgroep tussen de € 10.000 en € 20.000 komt dus nu al niet in aanmerking voor de energie tegemoetkoming. De groep boven de € 20.000 al helemaal niet.

Een groot deel van het actieve klantenbestand van Schuldienstverlening heeft dus geen recht op de huidige energietoeslag.

Toch komt deze groep wel in de problemen maar kunnen we hen geen directe oplossing bieden. Zij hebben gezien hun inkomen ook geen recht op andere minimaregelingen. Het betreffen hierbij geen schulden die in het verleden liggen maar het probleem is dat de huidige vaste lasten te hoog zijn voor het inkomen dat een inwoner heeft. Hierdoor ontstaan er nu schulden of lopen schulden verder op.

1.4 Team Contact

Team contact geeft aan een stijging van inwoners te zien die aangeven problemen te hebben. Er komen sinds augustus meer verzoeken binnen via telefoon of e-mails. Ook komen er inwoners naar het Kroondomein en vragen om hulp. Team Contact heeft de cijfers onderzocht. In onderstaand overzicht is de stijging van de vragen over de energietoeslag te zien.

Commentaar [ID1]: @Sylvia de Jong en @Yvette Kruijer willen jullie dus even kijken of jullie heir een vergelijking kunnen maken met een andere periode? Half jaar of jaar geleden?

Vervolgens heeft team Contact onderzocht welke inwoners werden afgewezen en vervolgens contact hebben opgenomen en aangegeven dat ze het financieel moeilijk hebben.

mei	juni	juli	augustus	september	oktober
-----	------	------	----------	-----------	---------

1.5 Voedselbank

Ook bij de Voedselbank zien we een stijging in het aantal personen dat Voedselbank ondersteuning ontvangt. In oktober 2021 ontvingen in totaal 153 personen binnen de gemeente Hollands Kroon ondersteuning. In oktober 2022 is dit gestegen naar 182 personen. **Dit is een stijging van 19%.**

1.6 Inklusio - Inwoners met medische beperking

Er zijn geen signalen gekomen van inwoners die afhankelijk zijn van elektrische hulpmiddelen in verband met een medische beperking. Deze cijfers zijn opgevraagd bij Inklusio.

1.7 Landelijk

Landelijk en in de regio hebben steeds meer gemeenten de inkomensgrens voor het recht op de energietoeslag aangepast (1 op 5 gemeenten). De verruiming van de energietoeslag komt wel geheel ten koste van de gemeente zelf. De gelden vanuit de overheid die gemeenten ontvangen voor de energietoeslag zijn berekend op de inkomensgrens van 120% van de bijstandsnorm en voor het bedrag van € 1.300,- per huishouden.

2. Ondersteuning 2022

2.1 Regelingen vanuit het Rijk

2.1.1 Verduurzaming

Het Rijk heeft 750.000 ter beschikking gesteld om bij mensen die kampen met energiarmede woningen te verduurzamen. Dat besteden we enerzijds aan de 70-euro-regeling. Huurders en mensen die een eenmalige energietoeslag ontvingen, kunnen voor 70 euro energiebesparende artikelen kopen, zoals

tochtstrips en radiatorfolie. Zo'n 3500 mensen hebben er tot nu toe gebruik van gemaakt en we laten de regeling in ieder geval tot 31 december 2022 doorlopen.

Een ander deel van het geld gebruiken we om grotere maatregelen bij koopwoningen van de doelgroep te verbeteren. Er draait nu een pilot in Kreileroord, waar we samen met de dorpsraad en een groepje bewoners bedenken welke maatregelen we kunnen treffen. In een groot project de spouwmuurisolatie verbeteren is een van de opties die wordt bekeken. We moeten het geld uiterlijk in 2024 besteden. Daarnaast komt er budget beschikbaar om ook andere woningen met een slecht energielabel aan te pakken. Deze rijksregeling is nog niet definitief.

2.1.2 TEK-regeling

Naast bovengenoemde rijksregeling wordt voor het MKB de TEK-regeling (november 2022 – december 2023) op dit moment uitgewerkt. Het kabinet gaat dan een deel van de energiekosten vergoeden vanaf 1 november 2022. De daadwerkelijke uitbetaling zal pas medio april 2023 plaatsvinden. De regeling wordt nog uitgewerkt. Team Bedrijvigheid monitort dit en heeft hierover ook nauw contact met de wethouder waarbij dit onderwerp in de portefeuille valt.

2.1.3 Energietoeslag

De eenmalige energietoeslag is een regeling van overheidswege voor mensen vanaf 21 jaar met een laag inkomen. De uitwerking en uitvoering ligt bij gemeenten. Het is bedoeld voor alle huishoudens en dus niet per persoon. Het inkomen mag niet hoger zijn dan een bepaalde inkomensgrens. Dit is momenteel vastgesteld op 120% van de bijstandsnorm. Vakantiegeld of toeslagen van de Belastingdienst worden niet meegerekend als inkomen. Vermogen wordt buiten beschouwing gelaten.

2.1.4 Energietegemoetkoming

Huishoudens krijgen in november en december € 190,- als tegemoetkoming voor de hoge energierekening. Het is een voorloper op het prijsplafond voor stroom en gas dat begin 2023 ingaat. Ieder huishouden dat op de 1e dag van de betreffende maanden een eigen aansluiting heeft, krijgt dit geld van het bedrijf dat de elektriciteit levert. Ook ondernemers die relatief weinig energie gebruiken kunnen de compensatie ontvangen. De hoogte van het inkomen of de energierekening doet er niet toe bij deze regeling, net zo min als het type contract.

De energieleverancier kan op 5 verschillende manieren de € 190,- korting uitbetalen.

1. Overmaken van € 190,-;
2. € 190,- van de voorschot- of eindnota voor elektriciteit af te halen;
3. Een deel van de € 190,- over te maken. En het andere deel van de voorschot- of eindnota voor elektriciteit af te halen;
4. € 190,- van een openstaande rekening of betalingsregeling af te halen;
5. € 190,- over te maken nadat het contract is beëindigd.

2.1.5 Prijsplafond

Vanaf 1 januari 2023 geldt een prijsplafond op energie voor alle huishoudens en andere kleinverbruikers. Voor gas wordt het maximale tarief € 1,45 per kuub tot een verbruik van 1.200 kuub. Voor elektriciteit wordt het maximale tarief verlaagd tot € 0,40 per kWh en het maximale verbruik verhoogd tot 2.900 kWh. Voor het energieverbruik boven het plafond betalen huishoudens en andere kleinverbruikers het tarief zoals opgenomen in het energiecontract. Dit kan dus verschillen per huishouden. Eerder werd de btw op energie verlaagd, deze regeling vervalt per 1 januari 2023 wanneer het prijsplafond in gaat.

2.2 Ondersteuning van gemeente Hollands Kroon

2.2.1 Maatwerkbudget

Het maatwerkbudget is bedoeld voor mensen die in grotere problemen dreigen te raken en hiervoor een eenmalige ondersteuning nodig hebben om dit te voorkomen. Ook het vergroten van maatschappelijke participatie is een doel van het maatwerkbudget. Het maatwerkbudget is een laatste hulpmiddel en kan pas ingezet worden als er geen andere voorliggende voorziening mogelijk is vanuit een ander potje of andere instantie. Daarnaast kan het maatwerkbudget nu ingezet worden om Doorbraken te realiseren vanuit de Doorbraakmethode.

Elke aanvraag is maatwerk. De toetsing wordt gedaan door 3 consulenten vanuit verschillende disciplines vanuit het sociaal domein. Doel van het overleg is om met elkaar te bespreken of het maatwerkbudget een goede en passende oplossing voor de lange termijn is. Als blijkt dat er een ander oplossing mogelijk is, dan is dit voorliggend en is het maatwerkbudget niet nodig.

2.2.3 brede inzet en verhoging maatwerkbudget

Het maatwerkbudget kan sinds oktober ook ingezet worden in het kader van de energiecrisis voor bijvoorbeeld het betalen van een eindafrekening van de energiemaatschappij wanneer dit direct problemen oplevert in de betaling van de vaste lasten. Hierin wordt ook gekeken naar een oplossing voor de langere termijn maar bieden we op deze manier ook een directe oplossing om te voorkomen dat iemand in de schulden terecht komt.

2.3 Conclusie ondersteuning en huidige cijfers

Voor huishoudens zijn er in het kader van de energiecrisis in 2022 de volgende ondersteuningsmaatregelen:

- € 190,- tegemoetkoming in de maanden november en december vanuit de overheid voor alle inwoners, ongeacht de hoogte van het inkomen;
- Inzet van het maatwerkbudget in nijpende gevallen voor inwoners die buiten de boot vallen bij andere regelingen;

- De energietoeslag voor inwoners met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm.

Deze maatregelen zijn voor 2022 voldoende om ook de doelgroep lage middeninkomens te kunnen ondersteunen indien nodig. Echter signaleren we een stijgende vraag voor hulp en ontvangen we vanuit huishoudens met een inkomen net boven het sociaal minimum de eerste signalen van de problematiek. Daarom adviseren wij om in 2023 te starten met de voorgestelde maatregelen. Op deze manier voorkomen we dat inwoners in ernstige schuldenproblematiek terecht komen en achteruitgaan op hun algehele gezondheid.

3. Verhogen inkomensgrens Meedoen Hollands Kroon

Meedoen Hollands Kroon is er voor kinderen van 4 tot 18 jaar en voor personen van 18 jaar en ouder. Met Meedoen is het mogelijk voor inwoners met een laag inkomen om deel te nemen aan sport-culturele- en onderwijsactiviteiten. Per kalenderjaar is € 375,- per kind en € 125,- per persoon van 18 jaar of ouder beschikbaar. De regeling is bedoeld voor personen/ gezinnen met een laag inkomen en weinig spaargeld.

Door de inkomensgrens van Meedoen te verhogen willen we voorkomen dat inwoners met een laag middeninkomen en hun kinderen in een sociaal isolement komen doordat ze niet meer kunnen deelnemen aan bijvoorbeeld de voetbal of een schooltje. Daarnaast willen we voorkomen dat hun fysieke dan wel mentale gezondheid achteruit gaat doordat zij niet meer kunnen sporten of minder deel kunnen nemen aan de maatschappij. We willen graag dat iedere inwoner in Hollands Kroon kan deel blijven nemen aan sport- culturele- en onderwijsactiviteiten. Daarom stellen wij voor om de inkomensgrens van Meedoen Hollands Kroon incidenteel te verhogen. Hiermee worden ook stijgende maatschappelijke kosten in verband met grotere zorgvragen op de korte maar vooral op de langere termijn voorkomen.

3.1 Voorstel incidenteel verhogen inkomensgrens naar 130% van de bijstandsnorm

Met de verhoging van 110% van de bijstandsnorm naar een inkomensgrens van 130% van de bijstandsnorm wordt de inkomensgrens van de Meedoen regeling gelijk getrokken aan die van het [gemeentepakket bij Univé](#), welke ook een minimaregeling is in het kader van gezondheid. Op deze wijze wordt het minimale voor inwoners uniformer, wordt een grotere doelgroep bereikt en dempt deze maatregel de inkomensval wanneer inwoners inkomsten net boven de norm gaan verdienen.

De verwachting is dat de gevolgen van de crisis niet alleen aankomend jaar, maar ook op langer termijn zichtbaar en voelbaar zijn voor onze inwoners. We zullen dit monitoren en mogelijk volgend jaar een verlenging (structureel dan wel tijdelijk) van deze verhoging van de inkomensgrens voor de Meedoen regeling aanvragen. Zo willen we voorkomen dat inwoners in 2024 niet opeens alsnog in een (financieel) gat terecht komen.

De tijdelijke verhoging van de inkomensgrens voor het kalenderjaar 2023 zal verwerkt worden in paragraaf 3.26 van het handboek bijzondere bijstand Hollands Kroon aangaande de Meedoenregeling. De volgende alinea zal worden toegevoegd:

Tijdelijke aanpassing Meedoen 2023

Voor het kalenderjaar 2023 is de inkomensgrens voor Meedoen incidenteel verhoogd naar 130% van de bijstandsgrens. Deze verhoging is vastgesteld in verband met de periode van inflatie en de energiecrisis waardoor een grotere doelgroep tijdelijk ondersteund dient te worden. Deze verhoging van de inkomensgrens geldt voor de periode van 1 januari 2023 t/m 31 januari 2024.

3.2 Kostenindicatie verhoging Meedoen 2023

- 4 In 2021 is voor het bedrag van € 275.125 Meedoen toegekend. Hiervan is een bedrag van € 220.288 aan Meedoen budget daadwerkelijk gebruikt door inwoners die Meedoen hebben gekregen.
- 5 Het gebruik van Meedoen is de afgelopen jaren redelijk stabiel. De cijfers van 2021 geven daarom een goed beeld van de jaarlijkse kosten van de Meedoen regeling.
- 6 De kosten van de verhoging van de inkomensgrens van 110% van de bijstandsnorm naar 130% van de bijstandsnorm zijn geraamd op incidenteel € 161.563,- extra.

Verhoging Meedoen naar 130%
€161.562,50

6.1 Berekening en toelichting

Voor de berekening is gebruik gemaakt van de [minimascan van Stimulansz](#). De cijfers uit de minimascan gaan tot juli 2020. Dit zijn de meest recente cijfers die online beschikbaar zijn.

Voor berekeningen en bedragen, [klik hier](#)

Alternatieve berekeningen zijn hier ook zichtbaar. In het hoofdstuk Alternatieven wordt hier verder op ingegaan.

3.3.1 Gebruikte data

Meedoen is voor alle inwoners vanaf 4 jaar. Meedoen Hollands Kroon wordt per persoon vanaf 4 jaar toegekend en niet per huishouden. In verband daarmee zijn de volgende tabellen uit [minimascan van Stimulansz](#) gebruikt voor de berekeningen:

- Tabel 3 'aantal personen in huishouden met een inkomen tot ...% van het sociaal minimum'
- Tabel 5 'aantal kinderen < 18 jaar in huishoudens met inkomen tot ...% van het sociaal minimum'

6.2 Bereik & Communicatie

Over de afgelopen jaren heeft gemiddeld de helft van de doelgroep gebruik gemaakt van de Meedoenregeling. In verband daarmee is ook in de berekeningen met de nieuwe inkomensgrenzen uitgegaan van een bereik van 50%.

In de berekening van de realistisch te verwachten extra kosten wordt ervan uitgegaan dat inwoners het aan hen toegekende bedrag geheel gebruiken in het kalenderjaar waarin het wordt toegekend. Cijfers van de afgelopen jaren laten zien dat lang niet alle gebruikers van Meedoen hun budget (helemaal) opmaken. De daadwerkelijke extra kosten zullen daarom naar alle waarschijnlijkheid lager uitvallen dan in de berekeningen.

Om inwoners te bereiken en te informeren over meedoen worden verschillende kanalen ingezet:

- Website van Hollands Kroon, waar alle informatie op B1 niveau geschreven is (inclusief iconen) en volledig up to date gehouden wordt;
- Lokale media;
- Facebookpagina Schuldienstverlening, waar nieuwsberichten geplaatst worden;
- Nieuwe folder 'bereiken minima' die elk huishouden in Hollands Kroon zal ontvangen waarin regeling Meedoen wordt genoemd. Ook wordt hier verwezen naar onze website waar alle informatie staat vernoemd over tijdelijke regelingen en dus de energietoeslag.
- Alle consulenten van het sociaal domein van zowel de gemeente als Includio, en collega's van teams die contact hebben met inwoners, zullen op de hoogte worden gebracht. Ook informeren we hierbij organisaties zoals de Voedselbank, Arkerboetje etc. Per mail, nieuwsbrief en/of telefonisch om te informeren over deze berichtgeving.

4. Verruiming energietoeslag

De energietoeslag van € 1.300,- per huishouden is nu beschikbaar voor inwoners met inkomens tot 120% van de bijstandsgrens. Hierdoor vallen veel inwoners buiten de boot. Veel gemeenten merken dat de maatregelen vanuit het Rijk niet voldoende zijn en verruimen daarom de energietoeslag. Ook in Hollands Kroon kloppen inwoners met een laag middeninkomen steeds vaker aan in het sociaal domein omdat zij niet meer rond (dreigen te) komen.

4.1 Voorstel verruiming energietoeslag

Het voorstel is om:

1. De inkomensgrens te verhogen van 120% van de bijstandsnorm naar 150% van de bijstandsnorm;
2. De hoogte van de energietoeslag voor de doelgroep met een inkomen tussen de 120% en de 150% van de bijstandsnorm trapsgewijs af te laten nemen per inkomensgroep in verband met de draagkracht van de inwoners.

Deze wijzigingen worden vastgelegd door middel van een wijziging van de tijdelijke beleidsregel uitvoering regeling eenmalige energietoeslag minima.

Er wordt hier gekozen voor een trapsgewijze verhoging omdat er meer draagkracht is naarmate het inkomen hoger is en de noodzaak voor hoge financiële ondersteuning daarmee vermindert.

4.2 Toelichting

Er is gekozen voor een inkomensafhankelijke energietoeslag met een verschil van € 200,- per inkomensgroep, afnemend van het originele bedrag van € 1300,- voor de inkomensgroep met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm, tot een bedrag van € 700,- voor de inkomensgroep met een inkomen tussen de 140% en 150% van de bijstandsnorm.

4.2.2 Inkomensgroepen

Er is gekozen voor verruiming van de inkomensgrens met een onderverdeling van inkomensgroepen met een verschil van 10% per inkomensgroep, aldus de groepen:

- Inkomen tussen de 120 en 130% van de bijstandsnorm
- Inkomen tussen de 131 en 140% van de bijstandsnorm
- Inkomen tussen de 141 en 150% van de bijstandsnorm

Het gemiddelde verschil aan inkomen tussen de gekozen inkomensgroepen is voor alleenstaanden ongeveer € 100,- en bij gehuwden en samenwonende partners (in het vervolg: gehuwden) ongeveer € 150,- per maand.

4.2.3 Achtergrond hoogte energietoeslag

Naarmate het inkomen hoger is, is er wat minder voordeel voor de inwoner bij ontvangst van de energietoeslag. Deze keuze is gemaakt omdat de draagkracht van inwoners groter is naarmate het inkomen hoger is. Ook is het vermogen om te sparen voor onvoorziene kosten groter naarmate het inkomen hoger is. Inwoners met een lager inkomen hebben grotere behoefte/noodzaak om financieel ondersteund te worden dan inwoners met een wat hoger inkomen. Dit zien we ook terug in de hulpvragen die momenteel binnenkomen.

Onder aan de streep hebben gehuwden in verhouding tot hun salaris per inkomensgroep gemiddeld rond de € 50,- minder voordeel aan de energietoeslag en alleenstaanden gemiddeld rond de € 100,-.

Vanwege verschillende redenen is ervoor gekozen om de bedragen voor gehuwden en alleenstaanden gelijk te houden:

- Om verruiming van de regeling zoveel mogelijk in lijn met de oorspronkelijke regeling te houden. Bij de huidige inrichting krijgen alleenstaanden en gehuwden ook hetzelfde bedrag;
- Om de verruiming in lijn met de inrichting van andere gemeenten te houden. Ook bij andere gemeenten wordt geen onderscheid gemaakt tussen alleenstaanden en gehuwden in de hoogte van de energietoeslag;
- Om het overzichtelijk voor de inwoner te houden;

- Om het werkbaar voor de uitvoering te houden.

Het verschil is daarnaast te verantwoorden omdat alleenstaanden over het algemeen gemiddeld minder verbruiken aan energie dan gehuwden/samenwonende partners.

Zie tabblad 'impact hoogte energietoeslag' van ["berekeningen aanpassingen"](#) voor de berekende verschillen tussen de inkomensgroepen aan inkomen en impact van de hoogtes van de energietoeslag.

4.3 Kostenindicatie verruiming energietoeslag

Inkomensafhankelijke hoogte energietoeslag met de volgende bedragen:

Inkomensgroep (% van de bijstandsnorm)	Max hoogte inkomen (p.m. exclusief vakantiegeld)	Hoogte energietoeslag	Inschatting totale extra kosten 2023
Tot 120%	Alleenstaand tot max € 1.267,- Gehuwd tot max € 1.794,-	€ 1.300,-	
121% - 130%	Alleenstaand € 1.268,- t/m € 1361,- Gehuwd € 1.795,- t/m € 1.944,-	€ 1.100,-	€ 395.175
131% - 140%	Alleenstaand € 1362,- t/m € 1.465,- Gehuwd € 1.945,- t/m € 2.093,-	€ 900,-	€ 335.475
141% - 150%	Alleenstaand € 1.466,- t/m € 1.570,- Gehuwd € 2.094,- t/m € 2.243,-	€ 700,-	€ 268.275
Totaal			€ 998.925

Totaalkosten inkomensafhankelijke energietoeslag
€998.925,00

4.4 Berekening en toelichting

Voor de berekening is gebruik gemaakt van de [minimascan van Stimulansz](#). De cijfers uit de minimascan gaan tot juli 2020. Dit zijn de meest recente cijfers die online beschikbaar zijn.

De energietoeslag wordt per huishouden toegekend. Voor de berekeningen is daarom uitgegaan van tabel 1 minimascan van Stimulansz.

Voor alle berekeningen en bedragen, [klik hier](#)

4.5 Bereik en communicatie

De huidige energietoeslag is nu door ongeveer 75% van de huidige doelgroep ontvangen. Dit bereik van de doelgroep is landelijk ongeveer hetzelfde. Voor de berekening van de extra kosten bij het verhogen van de inkomensgrens kan daarom redelijkerwijs uit worden gegaan van eenzelfde bereik van 75% van de doelgroep.

Voor communicatie betreft verruiming energietoeslag zal eenzelfde aanpak als bij de Meedoen regeling worden gehanteerd.

5. Medische beperking

Veel gemeenten geven aan dat zij een aparte regeling willen opzetten voor mensen met een medische beperking en die daardoor afhankelijk zijn van een elektrisch hulpmiddel. Ook in de motie en nieuwsberichten binnen Hollands Kroon is hier aandacht aan geschonken.

Wij hebben deze gegevens opgevraagd bij Includio. Zij geven aan nog geen signalen te hebben ontvangen van inwoners die hierdoor in de problemen komen. Wel kunnen we kijken naar de cijfers die bij hen bekend zijn. Je kunt bij deze groep denken aan inwoners die afhankelijk zijn van bijvoorbeeld een elektrische rolstoel, scootmobiel of een trap- of tillift.

Hieronder staan de cijfers van de verschillende vervoersvoorzieningen/woningaanpassingen die nu actief zijn. Daarnaast zijn er vanuit het verleden (2016-2021) nog 313 trapliften afgegeven. Cijfers van daarvoor zijn niet bekend.

Totaal gaat het om 518 huidige gebruikers en 313 trapliften vanuit het verleden.

oms_prdct	# Actieve klanten
Buitencategorie RO volwassenen (BC)	6
Buitencategorie VV volwassenen (12A99)	1
Buitencategorie VV volwassenen (BC)	13
Buitencategorie WV volwassenen (BC)	10
Driewiel fiets Model Complex gemotoriseerd (12A11)	78
Driewiel fiets Model Ligfiets gemotoriseerd (12A11)	4
Duofiets Complex gemotoris 2 wielen hoog Btw (12A01)	5
Duofiets Complex gemotoris 3 wielen hoog Btw (12A01)	12
Electrische rolstoel (11002)	1
Elektrische rolstoel Model Eenvoudig (11A02)	18
Elektrische rolstoelen Model Complex (11A02)	12
Handbike Model Complex gemotoriseerd (12A03)	10
Open elec buitenwagen (12005)	12
Scootmobiel Model Complex 15 km u zwaar geveerd (12A05)	105
Scootmobiel Model Eenvoudig 12 15 km u (12A05)	161
Scootmobiel Model met kinderzitje (12A05)	1
Tilliften (Welzorg) (3012)	19
Trapliften (13100)	50
Total	518

5.1 Voorstel ondersteuning medische beperking

Op dit moment zal geen extra maatregel worden opgestart voor ondersteuning van inwoners met een medische beperking, waarbij elektrische hulpmiddelen nodig zijn omdat er binnen onze gemeente nog geen signalen uit deze doelgroep komen dat specifieke ondersteuning voor deze doelgroep noodzakelijk is. Door verruiming van de energietoeslag is de verwachting dat een groot deel van de inwoners met een medische beperking hier ook voor in aanmerking zal komen. Mocht dit niet toereikend zijn in voorkomende gevallen, maar wel noodzaak voor financiële ondersteuning, kan maatwerk worden geboden door middel van inzet van het maatwerkbudget.

6. Maatregelen door omliggende gemeenten

6.1 Energietoeslag

Bij de buurgemeentes is er uitvraag gedaan of zij het bereik van de energietoeslag gaan uitbreiden door bijvoorbeeld een hogere inkomensgrens te hanteren.

- Gemeente Texel gaat de inkomensgrens verhogen naar 140% van de bijstandsnorm inclusief vakantiegeld.
- Gemeente Schagen wacht verdere maatregelen van het Rijk af. Tot die tijd zullen zij een inkomensgrens van 120% gebruiken.
- Gemeente Den Helder is nog bezig met het uitwerken van de verhoging. Verwachting is dat de gemeente Den Helder een inkomensgrens van 150% gaat toepassen waarbij er naarmate er een hoger inkomen is er een lager bedrag aan energietoeslag wordt verstrekt. Zij zullen dus ook trapsgewijs de energietoeslag verhogen.
- Bij de gemeente Alkmaar is nog niet bekend of zij de energietoeslag gaan verruimen. Er zijn twee opties uitgewerkt welke nog aan het bestuur moet worden voorgelegd.
Optie 1 is het bieden van maatwerk, hier wordt er gekeken naar het verschil van de oude en nieuwe jaarnota en de voorschotnota. Optie 2 is een generieke regeling. Over beiden opties kon verder nog niet veel gedeeld worden omdat dit nog intern is. De gemeente Alkmaar heeft ook de inkomensgrens voor de Alkmaarpas verhoogt naar 150%. Over het bedrag wat op de stadspas wordt gestort wordt nog nader bepaald.

Bovenstaand laat zien dat de meeste buurgemeentes ook bezig zijn om de energietoeslag te verruimen en ervoor te zorgen dat zij ook de lage middeninkomens kunnen bereiken en ondersteunen. De ondersteuning zal ook vanuit de buurgemeentes zijn doormiddel van verruiming van de inkomensgrens.

6.2 Verruiming Meedoen

Bij de gemeente Alkmaar is bekend dat zij de inkomensgrens voor de Alkmaarpas verhogen naar 150%. Over het bedrag wat op de stadspas wordt gestort wordt nog nader bepaald, dit geeft wel een signaal af dat de gemeente bezig is om nog meer inwoners te ondersteunen op andere manieren dan alleen de energietoeslag.

7. Noodfonds

Naast de ondersteuning voor de lage middeninkomens zal vanuit Vitaliteit en Duurzaamheid een plan volgen voor een verenigingen en stichtingen. Hier zal een apart collegevoorstel en raadsvoorstel voor worden ingediend.

8. Alternatieven

8.1 Meedoen

Voor berekeningen en bedragen, [klik hier](#)

Alternatief 1: De inkomensgrens van 110% van de bijstandsnorm incidenteel verhogen naar 120% of 140% of 150%

Deze incidentele verhoging brengt verschillende kosten met zich mee:

Verhoging Meedoen naar 120%	Verhoging Meedoen naar 140%	Verhoging Meedoen naar 150%
€84.125,00	€240.250,00	€321.687,50

Ons voorstel is om de Meedoenregeling incidenteel verhogen naar 130% (kosten €161.562,50) voor het kalenderjaar 2023. Dit om de ondersteuning gelijk te trekken aan de andere minimaregeling omtrent gezondheid en welzijn (het gemeentepakket bij Univé). Om vervolgens volgend jaar te onderzoeken of mogelijke verlenging noodzakelijk is.

Verhoging inkomensgrens naar 120%

De inkomensgrens verhogen naar 120% in plaats van naar 130% van de bijstandsnorm betekent dat de regeling niet gelijk aan de andere ondersteuningsmaatregel is t.a.v. gezondheid. Kiezen voor verhoging naar 120% brengt daarnaast het risico met zich mee dat veel inwoners alsnog niet voldoende ondersteund worden. Vanuit Meedoen kan juist worden ingezet op deelname aan de maatschappij en gezondheid door middel van het mogelijk blijven maken van deelname aan sport-, school en culturele activiteiten. Daarnaast komt het bereik bij verhogen naar 120% neer op een vergroting van de doelgroep van 508 inwoners (geschat bereik is hierbij 50%). Bij een verhoging van de inkomensgrens naar 130% van de bijstandsnorm is het bereik 999 inwoners (geschat bereik is hierbij 50%).

Verhoging inkomensgrens naar 140% of 150%

Het verhogen van de inkomensgrens naar 140% of 150% van de bijstandsnorm brengt hogere kosten met zich mee. Daarnaast vinden zowel een inkomensgrens van 140% of 150% geen aansluiting bij huidige inkomensgrenzen van andere minimaregelingen, zowel in onze gemeente als in de regio.

8.2 Energietoeslag

Voor berekeningen en bedragen, [klik hier](#)

Alternatief 1: Inkomensgrens voor alle inwoners verhogen naar 150%

De hoogte van de energietoeslag niet trapsgewijs af laten nemen, maar de hoogte van de energietoeslag voor de gehele doelgroep met een inkomen tot 150% van de bijstandsnorm op het bedrag van € 1300,- vaststellen. Dit brengt extra kosten met zich mee. Daarnaast is er naarmate het inkomen hoger is de draagkracht van de inwoner ook groter. De noodzaak om voor de gehele doelgroep eenzelfde bedrag aan te houden is daarom minder aanwezig.

Deze verhoging brengt de volgende kosten met zich mee:

Totaalkosten verhoging voor alle inwoners naar 150%
€ 1.449.825,00

Ons voorstel is daarom om een inkomensafhankelijke energietoeslag in te stellen voor de doelgroep met een inkomen tussen de 120% en de 150% van de bijstandsnorm en niet het bedrag voor alle inwoners gelijk te houden met een verruiming van de inkomensgrens.